

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет економічний

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-планування: початковий курс

Для студентів всіх освітніх програм та спеціальностей

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Бізнес-планування для «чайників»
Викладач (-і)	Васильченко Сергій Миколайович, к.е.н., доцент
Контактний телефон викладача	050 - 3735986
E-mail викладача	serhii.vasylchenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна форма, заочна форма
Обсяг дисципліни	3кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=100&id_cou=1727
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є планування малого бізнесу в різних галузях економіки.</p> <p>В курсі розглядається типова схема та порядок розробки бізнес-плану, особливості планування бізнесу для різних сфер діяльності та ситуацій, подається структура бізнес плану та описується процес підготовки та ухвалення пріоритетних рішень у кожному розділі. Запропонована форма розрахунку таблиць фінансового плану відповідає українській системі оподаткування і підходить як для підприємців, що працюють без статусу юридичної особи так і для юридичних осіб.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни — формування у студентів підприємницького мислення та готовності започаткувати та вести власну справу. Цілі курсу: формування вмінь та практичних навиків з вибору власної бізнес-ідеї та формування вмінь та практичних навиків зі складання бізнес-плану для започаткування власного малого бізнесу.</p>	
4. Результати навчання	
<p><i>В результаті навчання студент навчиться:</i></p> <p>ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.</p> <p>ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p> <p><i>В результаті навчання студент набуде таких компетентностей:</i></p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			20 год.		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			20 год.		
самостійна робота			50 год.		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий		
Відповідно до навчального плану	Будь-яка	Відповідно до навчального плану	Вибірковий		
Тематика курсу					
	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінок	Термін виконання
Тема 1. Вибір бізнес-ідеї та логіка бізнес-плану. 1. Вибір бізнес ідеї. 2. Оцінка конкурентоспроможності бізнес ідеї. 3. Логіка бізнес плану – робота над планом реалізації бізнес-ідеї.	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідно до розкладу навчання.
Тема 2. Дослідження ринку та прогноз обсягів збуту . 1. Дослідження ринку. 2. Ціноутворення в малому бізнесі, цінова стратегія. 3. Прогноз обсягів збуту.	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідно до розкладу навчання.
Тема 3. Конкуренція та план маркетингу. 1. Аналіз конкуренції. 2. Методика проведення SWOT-аналізу. 3. Управління маркетингом.	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідно до розкладу навчання.
Тема 4. Вибір системи оподаткування. 1. Загальна система оподаткування. 2. Спрощена система оподаткування. 3. Порівняння та вибір системи оподаткування власного бізнесу.	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідно до розкладу навчання.
Тема 5. План виробництва (організації бізнесу).	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних		Відповідно до

Організаційний план.			рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		розкладу навчання.
Тема 6. Прогноз витрат: інвестиційні та поточні витрати. 1. Планування витрат: інвестиційні витрати. 2. Планування витрат: поточні витрати.	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідн о до розкладу навчання.
Тема 7. Складання фінансового плану: план прибутку, план поточу грошових коштів, план- баланс. 1. Складання плану прибутку, 2. Складання плану потоку грошових коштів, 3. Складання планового балансу.	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідн о до розкладу навчання.
Тема 8. Аналіз та планування ефективності бізнесу. Визначення рівня беззбитковості. 1. Аналіз економічної доцільності реалізації проекту 2. Показники ефективності бізнесу та їх планування. 3. Визначення рівня беззбитковості	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідн о до розкладу навчання.
Тема 9. Стратегія фінансування . Аналіз ризиків. 1. Джерела фінансування бізнесу. 2. Вибір стратегії фінансування	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідн о до розкладу навчання.
Тема 10. Мозковий штурм: Оцінка бізнес-ідеї та аналіз бізнес-плану «Колиба «Джерело».	Л., с.	Основна та нормативна	Відповідно до методичних рекомендацій, 2 год. л., 2 год. сем., 5 год. сам.		Відповідн о до розкладу навчання.
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання знань студентів з дисципліни включає поточний та семестровий контролю знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських				

занять. Студенти пропонують до обговорення свої розділи бізнес-планів (відповідно до теми заняття), група спільно аналізує запропонований розділ та висловлює свої рекомендації. Оцінки за поточний контроль мають питому вагу 40%.

Критерії поточного оцінювання та оцінювання самостійної роботи (100 бальна система):

- «90 -100» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

- «70 - 89» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

- «50 - 69» – частково володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

- «0 - 49» – не володіє, або фрагментарно і поверхнево володіє навчальним матеріалом. Викладає його без аргументації та обгрунтування під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Знання, при формі семестрового підсумкового контролю - екзамену, оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається помилок та похибок у лозіці викладу теорії або при аналізі практичного матеріалу;

«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Семестровий контроль - здійснюється під час презентації та захисту

	<p>бізнес-плану. (Питома вага оцінки – 60%) Студенти, які презентували на семінарах всі розділи бізнес плану під час поточного контролю звільняються від фінальної презентації та можуть отримати підсумкову оцінку автоматично, як середньоарифметичну всіх оцінок, зароблених на семінарах.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль відображається в відомостях у 100 бальній системі за наведеною шкалою:</p> <table border="1" data-bbox="539 412 1560 913"> <thead> <tr> <th colspan="3">Шкала оцінювання</th> </tr> <tr> <th>університетська</th> <th>національна</th> <th>шкала ЄКТС</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td rowspan="2">добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td rowspan="2">задовільно</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>1-25</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table> <p>Крім того, оцінка ПСК може бути підвищена за рахунок додаткових балів («перлинок»), зароблених студентами на лекціях за участь в обговоренні проблемних питань, розв'язування завдань та тестів під час лекцій (1 бал за кожен вдалу спробу). До екзаменаційної оцінки також додаються 10 балів за кожний сертифікат, отриманий за проходження тренінгів чи онлайн навчальних курсів з бізнес-планування, підприємництва тощо.</p>	Шкала оцінювання			університетська	національна	шкала ЄКТС	90 – 100	відмінно	A	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	задовільно	D	50-59	E	26-49	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1-25	F
Шкала оцінювання																										
університетська	національна	шкала ЄКТС																								
90 – 100	відмінно	A																								
80-89	добре	B																								
70-79		C																								
60-69	задовільно	D																								
50-59		E																								
26-49	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																								
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1-25	F																								
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота – бізнес-план – представляє собою самостійне оригінальне дослідження з планування малого чи середнього бізнесу, розроблений відповідно до вимог методичних рекомендацій.																									
Семінарські заняття	Під час семінарських занять студенти презентують розділи своїх бізнес-планів. Відбувається обговорення змісту та форми подачі розділів бізнес-планів. Заняття проводяться відповідно до тематики методичних рекомендацій «Бізнес-планування в підприємстві». Методичні рекомендації для студентів спеціальності 076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність. /Уклад. Васильченко С.М. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 27 с.																									
Умови допуску до підсумкового контролю	Поточний контроль: виконані і представлені до обговорення на семінарах розділи бізнес-плану з середньою оцінкою не менше як 26 балів.																									
7. Політика курсу																										
<p>Політика курсу спрямована на набуття практичних навичок з пошуку власної бізнес-ідеї та розробки бізнес-плану її реалізації. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях,</p>																										

при цьому оцінка не ставиться, а н/б округляється.

8. Рекомендована література

Основна

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. ISBN 978-617-7611-59-1
http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
2. Бізнес-планування в підприємстві: навчально-методичний посібник для студентів ОР "бакалавр" спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". / Васильченко С.М. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 53 с.
3. Бізнес-планування в підприємстві. Методичні рекомендації для студентів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. /Уклад. Васильченко С.М. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 27 с.
4. Бізнес-планування: Навч. пос. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 236 с. ISBN 978-966-364-775-3 <http://uchebniks.com/book/48-biznes-planuvannya-navchalnij-posibnik-makedon-v-v.html>
5. Сім кроків до успішного бізнесу. Посібник-довідник з основ управління малим бізнесом./ Авт. кол. Васильченко Г.В., Васильченко С.М., Вербовська Л.С., Гречаник Б.В., Кулик Т.П. та ін. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2005. -250с.
6. Парсяк В. Н. Маркетинг : сучасна концепція та технології [Текст]: підручник / Володимир Никифорович Парсяк. – Рек. МОН. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 326 с.
7. Відкриття і припинення підприємницької діяльності [Текст]: збірник законодавства і зразків документів / упоряд. Руснак Ю.І. – К. : ЦУЛ, 2012. – 422 с.
8. Хмурова В. В. Менеджмент підприємницької діяльності [Текст]: навч.посібник / Вікторія Валентинівна Хмурова. – Рек. МОН. – К. : ЦУЛ, 2013. – 286 с.

Нормативна

9. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 року (із змінами і доповненнями). - Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page2>

Наукові публікації

10. Васильченко С.М. Розвиток підприємництва в ОТГ: виклики децентралізації. Міжнародна науково-практична конференція «Стратегія підприємства: підприємницький контекст». 16-17 листопада 2017 року / Васильченко Г.В., Васильченко С.М. Київ, КНЕУ. - С.53-54.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://feu.kneu.edu.ua/ua/confere_nce/mijnar_16_17/
11. Васильченко С.М. Управління розвитком підприємств в умовах євроінтеграції. // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної щорічної інтернет-конференції «Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств». Проблематика 2018 р.: «Сільськогосподарські підприємства України в умовах агропромислової інтеграції». 23-25 травня 2018р. /Васильченко С.М., Мироняк Ю.В. Видавництво: ТзОВ «Ліга-Прес», 2018. - С.108-111.
12. Величко В. Етапи розробки бізнес-плану підприємства//Економіка України. – 2012. - № 5. - С. 42-48.

Викладач _____ *Васильченко С.М.*